

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

De sana doctrina. tit. 274

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

ecrescent quotidiè errores, sicut factum est cū Bergardis & alijs: nā ibi sit contemptus Ecclesiastici ordinis, non datur plena fides Doctorib. prædicantibus verbum Dei, & inde fit, vt quisq; sibi ipsi iudex & doctus in literis sacris vult videri. Sic prædixit Apost. futurum 2. Timot. vlt. Veniet tempus, quo ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros, &c.

Tertiò, illa multiplicatio concionum quotidiè parum efficit fructus, vti de illis, qui nimis sæpè, subinde & varia fercula uno prandio deuorant: & planta, quæ sèpiùs, quā necessè est, irrigatur, aut de illis, qui sèpiùs quām opus sit, alios mori vident, adeò vt non curen propter consuetudinem, &c. Ideò fit vt coloni & simplices plerunq; tenaciùs retineant simpliciter audita, quam illi, qui quotidianis sermonibus saturi sunt, & iuxta illud 2. ad Tim. 3. semper discentes, & nunquam ad veritatem peruenientes. Ideò in Italia tamen in quadragesima, Aduentu &c. fiunt sermones. Timendū tamen est, quod negligētia concionatorum plures scandalizentur, quām emendentur. At quid dicet illis Christus Matt. 7. quandò dicent: Domine, in nomine tuo prophetauimus, virtutes, id est, miracula fecimus, dæmonia eiecimus, &c. inquiet: Discedite à me operari iniquitatis, &c. Non omnis qui dicit mihi Domine Domine, introibit in regnum &c.

DE SANÀ DOCTRINA.

Apostolus ad Tit. 1. iubet talēm ordinari Episcopum, qui potens sit exhortari in sana doctrinā. & 2. Tim. vlt. dicit: Veniet tempus, cūm sanam doctrinā non sustinebunt, &c. Sana igitur doctrina est, quæ nō est infirma, id est, reprehēsibilis, sed sic firma & sana, quam etiam inimicus non potest arguere
aut cor-

aut conuincere de falsitate, sicut est sanctum Euangelium quod omnes serpētes Magorū deuorat, Exo. 7. sicut serpēs Aaronis, id est omnes Philosophorum & Iudaeorū doctrinas. Hoc solūm sanctificat credentes, Ioan. 17. Sermo enim tuus veritas est, & Psal. 118. Lucerna pedibus meis &c.

Secundō, fabulæ autem sunt omnes doctrinæ ex hominis ingenio fabricatae, vt Poëtarum gentilium, hominum carnalium doctrinæ, sicut docet ad Ephe. 5. Fornicatio, & omnis immunditia aut auaritia nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpitudo, stultiloquium, scurrilitas, quæ ad rem non pertinet &c. Sic sunt fabulæ superstitionum & nugaram, & non approbatarum legendarū de sanctis & omnium illarum rerum que non habent fundamentum scripturæ vel Ecclesiæ, sicut dicit Gerson de quibusdam precatiunculis, indulgentijs, prodigijs, id est, quod hic vel ille efficacia eius operis non moritur subitō, non depauperabitur, inimici nihil poterunt &c. & si quis illo die audit Missam, non erit cœcus &cæ. Est enim contumax humana natura, quæ postquam destituta est originalis iustitiae statu, cupidiū fertur ad illa, quæ sunt adiuventionis sive, quam quæ sunt iussionis diuinæ. Sic est unus superbius gaudius iuxta Bernhardum in religiosis, dum plūs gaudient in abstinentia & oratione priuata, quam in regulari disciplina. Sic de imaginibus pulchrioribus, de ieiunio panis & aquæ ob commodum temporale, nè infirmentur, nè domus comburatur, vt ditescant, longè viuāt, &cæ. Aliud est si ad honorem Dei fiant, vt nobis quoque spiritualia dona distribuat, sicut huic sancto. Solidam igitur ac sanam doctrinam debemus amplecti.

Tertiō, similiter fit sœpè in traditionibus, quod potius sequimur nostra inuenta, quā Dei præcepta, glutentes camelum & colantes culicem, Mat. 23. de minibus

ibus facimus magnam conscientiam & maiora relinquimus. Ideò Gerson ait: ò pium verbum, certum verbum, & omni acceptatione dignissimum, Acto. 15. Quid tentatis Deum, imponentes iugum super cervicem discipulorum, quod neque nos neque patres nostri portare potuimus? sed per gratiam Domini nostri Iesu Christi credimus nos saluari, quemadmodum & illi, sicut dicit Dominus etiam contra illos superstitiones, Ierem. 16. Seruictis dijs alienis die ac nocte, qui non dabunt vobis requiem. Christus autem qui factus est nobis à Deo sapientia, iustitia, sanctificatio & redemptio, 1. Cor. 1. parum curatur, &c.

Apud fidem igitur plus autoritatis habere debet Paulus, quam Tullius: Joannes, quam Aristoteles: Euangelium, quam humanum commentum, sicut etiam dicit Augustinus de baptismo contra Donatistas, libr. 2. cap. 2. quod litera canonica solùm hunc habent honorem, ut de illis dubitare non licet: Non autem sic est dicendum de alijs hominum doctrinis.

SENEX SINE RELIGIONE.

MA L V M signum est in senectate, si sine religione inueniatur. Plus enim omnibus senes religioni operam dare decet, quos præsertim seculi florida etas transacta deseruit. Sicut enim in lignis ipsa arbor reproba appetit, quæ post flores, non etiam fructus optimos cultori suo exhibit. Sic & in hominibus ipse probus non est, sed reprobus, quem flos iuuentus deseruit, & tamen in senectute tua honorum operum maturos fructus proferre paruipendit, Mat. 3. & 7. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur, & 1. Corin. 13. inquit Apostolus: Cum essem parvulus, loquebar ut paruu-

QQQ lus;